

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Lleis qualificades

Llei qualificada de la nacionalitat

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 5 d'octubre de 1995 ha aprovat la següent:

Llei qualificada de la nacionalitat

Exposició de motius

La legislació andorrana en matèria de nacionalitat, des del Decret del 17 de Juny de 1939, ha tingut sempre com a constant la preservació de la identitat nacional, fonament necessari per a l'existència jurídica del país.

El canvi de les estructures demogràfiques, passant d'una situació estàtica durant segles a una forta immigració en els darrers decennis, ha dut com a conseqüència una desproporció entre la població nacional i la forana; aquesta desproporció ha estat percebuda com un element que calia corregir per no comprometre les bases mateixes de l'Estat.

L'afirmació del Principat d'Andorra com a Estat en dret internacional, una vegada el poble s'ha donat la Constitució, s'assolirà millor si l'element humà de l'Estat, la població, és cada vegada més homogènia, seguint progressivament la tendència de fer coincidir la població de fet amb la població de dret.

En aquesta línia, la legislació s'ha anat ampliant progressivament i ara es proposa una obertura important donant el dret a la nacionalitat per naturalització a una part de la població que es pot considerar integrada pel nombre d'anys de residència al país.

La tendència a fer coincidir la població de fet amb la de dret no té lloc solament en el sentit de l'adquisició de la ciutadania andorrana per als que neixen i viuen al país, sinó que, de manera simètrica, exigeix la pèrdua de la nacionalitat en els casos de possessió de doble o múltiple

nacionalitat, tal com queda expressat en la Constitució, establint l'obligació d'op-
tar lliurement entre l'andorrana i les altres nacionalitats. Opció senzilla d'exercitar i que serà facilitada encara més en el futur quan Andorra signi els acords adequats.

Títol I. De la nacionalitat andorrana d'origen

Article 1

Es andorrà l'infant nascut al Principat d'Andorra, si almenys un dels pares és andorrà.

Article 2

Es andorrà l'infant nascut a l'estranger, si almenys un dels pares és andorrà i nascut al Principat d'Andorra.

Article 3

Es andorrà l'infant nascut al Principat d'Andorra, si almenys un dels pares és nascut al Principat d'Andorra, a condició que el progenitor o els progenitors sota l'autoritat del qual o dels quals està legalment sotmès tinguin la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra a la data del naixement de l'infant.

Article 4

Es andorrà l'infant trobat al Principat d'Andorra o nascut al Principat d'Andorra de pares desconeguts.

Aquesta nacionalitat es perd a la data en què s'estableixi la filiació de l'infant respecte a una persona estrangera, a condició que dita filiació esdevingui durant la minoria d'edat de l'infant i que aquest obtingui la nacionalitat de la persona estrangera, segons la llei nacional d'aquesta darrera.

Article 5

Es andorrà l'infant nascut al Principat d'Andorra de pares apàtrides o de pares estrangers i a qui les lleis estrangeres no li atribueixen la nacionalitat de cap dels pares.

Aquesta nacionalitat es perd si, durant la minoria d'edat de l'infant, la nacionalitat d'un dels pares li és atribuïda en compliment de la Llei nacional d'aquest progenitor i si aquest progenitor o, si és el cas, l'infant, no compleixen les condicions de residència previstes a l'article 6.

Article 6

Es andorrà l'infant nascut al Principat d'Andorra de pares estrangers, si un dels pares sota l'autoritat del qual està legalment sotmès té la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra a la data del naixement de l'infant i l'ha tinguda durant els divuit anys que han precedit aquest naixement.

Si aquesta durada de divuit anys no s'ha acomplert el dia del naixement de l'infant, la nacionalitat andorrana se li atribueix a títol provisional

Aquesta nacionalitat provisional s'ha de confirmar, en les condicions de capacitat previstes en l'article 34, abans que l'infant hagi arribat a la majoria d'edat. La confirmació no pot tenir lloc abans que no s'hagi acomplert una durada total de residència principal i permanent al Principat d'Andorra de divuit anys, obtinguda afegint a la residència principal i permanent al Principat d'Andorra, abans del naixement de l'infant, del progenitor mencionat al primer paràgraf, la residència principal i permanent al Principat d'Andorra de l'infant, ininterrompuda des del seu naixement.

En cas de no confirmació, l'infant perd la nacionalitat andorrana a la data de la seva majoria d'edat.

Títol II. De l'adquisició de la nacionalitat andorrana

Article 7

Ningú no pot adquirir o recuperar la nacionalitat andorrana en aplicació dels articles 8, 9, 10, 11, 12, i 26 si, prèviament, no ha establert la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra i si, en el termini previst en l'article 28, no ha demostrat haver perdut la o les nacionalitats que posseïa anteriorment.

Article 8

Pot adquirir la nacionalitat andorrana, en la forma prevista en l'article 28, l'infant adoptat en adopció plena per part d'una persona de nacionalitat andorrana, a condició que l'adopció hagi estat judicialment declarada abans que l'infant tinguí catorze anys, que ho hagi estat en aplicació de la Llei andorrana o d'una Llei estrangera que no contravingui l'ordena-

ment jurídic del Principat d'Andorra i que l'infant compleixi les condicions de l'article 7.

Article 9

Poden adquirir la nacionalitat andorrana, en la forma prevista a l'article 28, si compleixen les condicions de l'article 7:

1. L'infant nascut a l'estranger d'un progenitor andorrà nascut també a l'estranger.

2. Els néts d'una persona de nacionalitat andorrana, si justifiquen una residència principal i permanent de divuit anys al Principat d'Andorra.

Article 10

Pot adquirir la nacionalitat andorrana, en la forma prevista a l'article 28, la persona estrangera que contragui matrimoni amb una persona de nacionalitat andorrana, si compleix les condicions de l'article 7, si acredita tenir la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra ininterrompudament des d'almenys tres anys, abans o després de la celebració del matrimoni, i si prova la seva integració al Principat d'Andorra.

Article 11

Pot adquirir la nacionalitat andorrana per naturalització atorgada a discreció pel Govern, la persona estrangera que ho demana i que acredita haver tingut la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra durant els vint-i-cinc anys que precedeixen la presentació de la seva demanda.

En qualsevol cas, ha de complir les condicions de l'article 7 i provar la seva integració al Principat d'Andorra.

El Govern ha de precisar per reglament els elements que es tindran en compte en la presa de decisió, en el respecte dels principis d'igualtat i d'equitat.

Article 12

Adquireix la nacionalitat andorrana l'infant menor d'edat no casat, en el cas que el progenitor o un dels progenitors a l'autoritat del qual està legalment sotmès adquireixi la nacionalitat andorrana, si ha nascut al Principat d'Andorra o si hi ha tingut la seva residència principal i permanent almenys des del mateix temps que aquest progenitor i si compleix les condicions de l'article 7.

La mateixa regla s'aplica a l'infant que hagi estat objecte d'una adopció plena, en el cas d'adquisició per part de la persona adoptant o per part d'un dels adoptants de la nacionalitat andorrana.

L'expedient del menor d'edat pot ser tramitat conjuntament amb el de la persona que adquireix la nacionalitat andorrana.

Article 13

Les persones que han adquirit la nacionalitat andorrana en virtut dels articles 8, 9, 10, 11 i 12 i les que l'han recuperat en virtut de l'article 26 gaudeixen, a comptar de l'adquisició o de la recuperació de la nacionalitat andorrana, dels drets polítics d'acord amb les disposicions generals en la matèria.

Article 14

Adquireixen la nacionalitat andorrana, pel temps que exerceixen les funcions i els oficis respectius:

- a) D'acord amb l'article 48 de la Constitució, els representants personals dels Coprínceps al Principat d'Andorra.
- b) D'acord amb l'apartat 1.b) de l'article 46 de la Constitució, el Secretari General dels Serveis del Copríncep Episcopal i el Director del Gabinet del representat personal del Copríncep Francès.
- c) D'acord amb la disposició transitòria segona de la Constitució, els magistrats del Tribunal Constitucional.
- d) D'acord amb l'article 11 de la Constitució, els clergues amb ofici eclesiàstic a les parròquies del Principat d'Andorra.

La nacionalitat adquirida en virtut d'aquest article no és transmissible ni per matrimoni ni per filiació i no dóna accés als drets polítics.

Article 15

El Consell General, per majoria de dues terceres parts, pot conferir el títol d'Andorrà d'Honor a tota persona estrangera que en sigui mereixedora, pels seus mèrits i actes en favor del Principat d'Andorra.

La nacionalitat adquirida en virtut d'aquest article no és transmissible ni per

matrimoni ni per filiació i no dóna accés als drets polítics.

Títol III. De la pèrdua de la nacionalitat andorrana

Article 16

Sense perjudici dels casos previstos als articles 4, 5 i 6, la nacionalitat andorrana només es pot perdre en les condicions fixades en el present títol.

Article 17

Perd la nacionalitat andorrana la persona major d'edat que hi renuncia voluntàriament, si té una nacionalitat estrangera a la data de presentació del seu expedient de renúncia.

Aquest expedient se sotmet al Govern que verifica si es reuneixen les condicions requerides.

Article 18

Perd la nacionalitat andorrana la persona major d'edat que adquireix voluntàriament la nacionalitat d'un Estat estranger.

Per l'aplicació del paràgraf anterior, el no exercici d'una facultat de renúncia a l'adquisició d'una nacionalitat estrangera no es considera com una adquisició voluntària d'aquesta.

Article 19

Pot renunciar a la nacionalitat andorrana la persona que contragui matrimoni amb una persona de nacionalitat estrangera, si ha adquirit la nacionalitat estrangera del seu cònjuge, de conformitat amb la llei nacional d'aquest darrer.

Article 20

Perd la nacionalitat andorrana el menor d'edat que, per causa d'adopció o de legitimació, resta sotmès a la pàtria potestat exclusiva d'una persona estrangera de la qual obté la nacionalitat.

Article 21

Perd la nacionalitat andorrana la persona que, sense l'autorització prèvia del Govern, s'enrola voluntàriament en un exèrcit estranger o que hi és enrolada sense fer ús dels recursos que li permet la llei estrangera.

Article 22

Perd la nacionalitat andorrana la persona que exerceix un càrrec electiu o polític en un Estat estranger.

Article 23

Perd la nacionalitat andorrana la persona a qui ha estat atribuïda la nacionalitat d'un Estat estranger o que l'ha adquirit sense manifestació expressa de voluntat per part seva, si exerceix activament aquesta nacionalitat.

Article 24

Perd la nacionalitat andorrana la persona que, per adquirir, conservar, recuperar o veure's atribuir la nacionalitat andorrana, hagi fet falses declaracions o omès voluntàriament de fer conèixer situacions de dret o de fet que li hagin impedit d'obtenir aquest resultat. La pèrdua de la nacionalitat andorrana és efectiva des del moment en què el Govern constati la falsa declaració o l'omissió voluntària, sense perjudici dels drets adquirits per tercers.

Article 25

1. Tota persona que, en aplicació de les disposicions legals successivament vigents al Principat d'Andorra, hagi adquirit o recuperat la nacionalitat andorrana, tot i conservant la o les seves nacionalitats anteriors, o que hagi adquirit una nacionalitat estrangera sense haver perdut la nacionalitat andorrana, ha de poder provar, en un termini de cinc anys a comptar de la publicació de la present Llei, que ha perdut la o les seves nacionalitats estrangeres.

2. Si, a la fi d'aquest termini, la persona interessada no ha provat haver perdut la o les seves nacionalitats estrangeres, el Govern ha de fer constar per decret, que té la consideració d'acte administratiu als efectes de control jurisdiccional, la pèrdua de la nacionalitat andorrana.

3. Els efectes de la pèrdua de la nacionalitat són constatats pel Govern en l'expedient personal de cada persona interessada en el Registre de Nacionalitat, en el Registre de Passaports i en el Cens Nacional. El Govern ha de comunicar aquesta informació als Comuns que han de suprimir les persones interessades de les llistes electorals a partir de la data de la comunicació i prendre'n nota a tots els efectes.

El Govern ha de precisar per reglament les modalitats d'aplicació del present article.

Títol IV. De la recuperació de la nacionalitat andorrana

Article 26

Poden recuperar la nacionalitat andorrana, en la forma prevista a l'article 28 i sota reserva de complir les condicions de l'article 7:

1. La persona que hagi perdut la nacionalitat andorrana per raó de matrimoni amb una persona estrangera.

2. El menor d'edat que hagi perdut la nacionalitat andorrana en aplicació de l'article 20, dins l'any següent a la seva majoria d'edat.

3. L'infant que ha perdut la nacionalitat andorrana en aplicació dels articles 4 i 5, si justifica una residència principal i permanent de divuit anys al Principat d'Andorra.

Article 27

La recuperació de la nacionalitat andorrana no té efecte retroactiu. La persona que hagi recuperat la nacionalitat andorrana no pot invocar aquesta en perjudici de tercers per obligacions contraïdes abans d'aquesta recuperació.

Títol V. Regles de forma i procediment

Article 28

Per adquirir la nacionalitat andorrana en virtut dels articles 8, 9, 10, 11 i 12, i per recuperar-la en aplicació de l'article 26, és necessari constituir un expedient i sotmetre'l al Govern, en el qual han de figurar els elements mencionats en els articles següents.

Quan la resolució de l'expedient per part del Govern sigui favorable, aquesta ha de contenir la fórmula següent:

"Resolent favorablement la demanda d'adquisició/recuperació de la nacionalitat andorrana, declarem que la persona interessada adquirirà/recuperarà la na-

cionalitat andorrana si, en un termini de cinc anys a comptar de la data de notificació, aporta, a satisfacció del Govern, la prova d'haver perdut la o les nacionalitats que té fins en aquest moment i declara, sota jurament, per escrit adreçat al Govern, no haver fet cap acte destinat a deixar sense efecte la pèrdua.

Aquesta adquisició/recuperació tindrà efectes a la data en què la persona interessada hagi perdut la o les nacionalitats que tenia."

Si la prova i la declaració rebudes pel Govern es consideren suficients, el Govern, per decret, que té la consideració d'acte administratiu als efectes de control jurisdiccional, atorga la nacionalitat; aquest decret ha de mencionar la data en què l'adquisició o la recuperació té efectes. En cas contrari, i passat el termini de cinc anys, la resolució favorable queda caducada.

Article 29

1. L'expedient s'ha d'adreçar al Govern i ha de comprendre en tots el casos:

a) Partida de naixement de la persona interessada.

b) Certificat de residència consignant la data des de la qual la persona interessada ha fixat la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra, lliurat pels comuns i, en el seu cas, pel servei competent del Govern.

c) Si és el cas, certificat de residència principal i permanent precedent.

d) La persona major d'edat, certificat d'antecedents penals andorrà i del país del qual es té la nacionalitat i dels països de residència.

e) Si és el cas, certificat escolar dels centres docents del Principat d'Andorra especificant els anys d'estudis que s'hi han seguit.

f) Declaració escrita i signada, en full a part, adreçada al Govern, en la qual la persona interessada, representada o autoritzada, si és el cas, en les condicions previstes a l'article 34, manifesta voler adquirir la nacionalitat andorrana, voler defensar l'ordre, el benestar i la independència del Principat d'Andorra, i es compromet a respectar fidelment el seu sistema constitucional, les

seves lleis, els usos i costums, i complir els seus deures de ciutadà andorrà.

2. Comprèn a més a més:

a) En el cas de l'article 8 i, si és el cas, de l'article 12, la documentació justificativa de l'adopció, comprènent els actes administratius i jurisdiccionals que la continguin, així com la partida de naixement de la persona adoptant o d'un dels adoptants i els documents que justifiquin la nacionalitat andorrana d'aquesta persona.

b) En el cas de l'article 9, la partida de naixement i la documentació justificativa de la nacionalitat andorrana, segons el cas, d'un dels pares o d'un dels avis de la persona interessada.

c) En el cas de l'article 10, la documentació justificativa de la nacionalitat andorrana del cònjuge i el certificat d'estat civil que reculli el matrimoni en virtut del qual es demana l'adquisició.

d) En el cas de l'article 26, la documentació que estableixi la nacionalitat andorrana anterior de la persona interessada.

Article 30

Una vegada rebut pel Govern, l'expedient ha de ser instruït pel servei competent, el qual elabora un informe sobre la situació de la persona interessada en matèria de residència principal i permanent al Principat d'Andorra. Per a les necessitats de verificació, es pot facilitar a d'altres serveis de l'Administració una còpia dels certificats aportats, previstos als punts 1.b), 1.c) i 1.e) de l'article 29, així com d'altres eventualment requerits en relació amb la seva residència principal i permanent, amb exclusió de tot altre document que figuri en l'expedient.

Article 31

Una vegada instruït l'expedient, el Govern l'ha de resoldre per decret, que ha de ser motivat en cas de refús.

Aquesta decisió és recurrible en els termes previstos pel Codi de l'administració.

Article 32

No es requereix la presentació d'un expedient a les persones nascudes al Principat d'Andorra de pare o mare andorrans mencionades en l'article 1.

Per les persones que es trobin en la situació prevista als articles 2, 3, 4, 5, 6 i 35, es requereix la presentació d'un expedient simplificat, en les condicions fixades a l'article 33.

Article 33

1. L'expedient simplificat esmentat a l'article precedent comprèn en tots els casos la petició i la partida de naixement de la persona interessada.

2. Comprèn a més a més:

a) En el cas de l'article 2, els documents que justifiquin la nacionalitat andorrana d'un dels progenitors de la persona interessada i el naixement d'aquest progenitor al Principat d'Andorra.

b) En el cas de l'article 3, els documents que justifiquin el naixement al Principat d'Andorra d'un dels pares de la persona interessada, així com la residència principal i permanent al Principat d'Andorra, el dia del naixement de la persona interessada, del o dels pares sota l'autoritat del qual o dels quals està legalment sotmesa.

c) En el cas de l'article 4, els documents relatius, si és el cas, a la nacionalitat del o dels pares respecte a qui la filiació de la persona interessada hagi estat establerta durant la seva minoria d'edat, i a la no transmissió a aquesta de dita nacionalitat.

d) En el cas de l'article 5, els documents relatius a la nacionalitat o la situació d'apàtrides dels pares de la persona interessada, a la no transmissió al fill de la seva nacionalitat i a la residència principal i permanent al Principat d'Andorra del o dels pares sota l'autoritat del qual o dels quals la persona interessada està legalment sotmesa i, si és el cas, de la mateixa persona interessada.

e) En el cas de l'article 6, els documents relatius a la residència principal i permanent al Principat d'Andorra del o dels pares sota l'autoritat del qual o dels quals la persona interessada està legalment sotmesa i, si és el cas, de la mateixa persona interessada.

3. En el cas que la persona interessada es prevalgui de l'article 35 d'aquesta Llei, ha de presentar igualment els documents que justifiquin el caràcter accidental del

seu naixement a l'estranger, així com la residència principal i permanent de la seva mare al Principat d'Andorra a la data del naixement de la persona interessada.

4. Si la documentació rebuda pel Govern s'estima suficient, aquest, per decret, amb valor de decisió administrativa als efectes de control jurisdiccional, constata que la persona interessada posseeix la nacionalitat andorrana d'origen. La decisió de refús és susceptible de recurs.

Article 34

En matèria de nacionalitat, l'opció del menor d'edat s'exerceix de la forma següent:

El que tingui menys de setze anys, per mitjà dels seus representants legals;

El que tingui entre 16 i 18 anys, personalment amb l'autorització dels seus representants legals.

Article 35

El fill nascut accidentalment a l'estranger i que seria andorrà si hagués nascut al Principat d'Andorra, s'assimila al fill nat al Principat d'Andorra, a condició que, en el moment del naixement, la mare tingui la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra.

El present article només pot ser invocat per fer valer les disposicions que s'hi contenen, durant un any natural a partir del naixement, per a la persona nascuda després de la publicació de la present llei, i durant tres anys naturals a partir de la data de publicació de la present llei, per a la persona nascuda abans de la seva publicació.

Passats aquests terminis, aquestes persones no poden adquirir ni demanar el reconeixement de la nacionalitat andorrana en virtut de les disposicions del present article, però en poden demanar l'adquisició o el reconeixement en cas de tenir-hi dret en virtut d'altres disposicions de la present llei.

Article 36

La suficiència de la integració al Principat d'Andorra, requerida als articles 10 i 11, s'ha de sotmetre a l'apreciació dels serveis de l'Administració general que el Govern ha d'establir, d'acord amb el reglament que aquest ha d'elaborar i publicar.

El reglament ha de preveure els mecanismes necessaris per a la constatació de l'existència o de l'absència d'una integració suficient; aquests mecanismes han de ser tan objectius i tècnics com sigui possible, de manera que no es pugui infringir el principi d'igualtat, tot evitant que es tinguin en compte elements discriminatòris basats en el sexe, l'origen ètnic, la religió, les opinions, la nacionalitat i la situació econòmica de la persona interessada, i que, al contrari, es tinguin en compte, com a element essencial, el coneixement de la llengua catalana i de les institucions andorranes.

Article 37

Els documents amb que la persona interessada fonamenti el seu expedient, així com els informes i els documents que el Govern obtingui dels diferents serveis, en aplicació dels articles 29, 30, 33 i 36, són confidencials. Solament poden ser comunicats a la persona interessada o a terceres persones que tinguin un interès jurídic per impugnar la petició, la resolució o, en general, l'estatut nacional de la persona interessada.

Article 38

Han de ser publicats al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra:

- a) Les resolucions definitives del Govern que reconeixin la nacionalitat andorrana o que n'estableixin el dret d'adquisició.
- b) Els decrets del Govern reconeixent o atribuint la nacionalitat andorrana a les persones que, havent obtingut una decisió definitiva d'entre les que es mencionen al paràgraf precedent del present article, hagin provat que han perdut la o les nacionalitats que posseïen, en aplicació del que es preveu en l'article 25.
- c) Els decrets del Govern constatant o declarant la pèrdua de la nacionalitat andorrana.

Article 39

Ultra les accions civils que pertanyen a tercers per fer valer davant les jurisdiccions competents, tota persona que tingui un interès pot recórrer les decisions publicades, en aplicació de l'article precedent, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra; disposa a aquest efecte d'un

termini de tretze dies hàbils a comptar de la seva publicació.

El recurs, que cal motivar en fet i en dret, és de reposició davant del Govern; es pot recórrer la resolució davant la Secció Administrativa de la Batllia. Les resolucions judicials seran publicades al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Article 40

En aquesta Llei, majoria d'edat i minoria d'edat s'entenen sempre en el sentit de la llei andorrana.

Disposició transitòria

Mentre el reglament encomanat al Govern en l'article 36 d'aquesta Llei no hagi estat publicat, l'apreciació sobre la suficiència de la integració requerida en els articles 10 i 11, continua sent competència de l'actual Comissió de la Nacionalitat, que ha d'aplicar els principis enunciats en l'esmentat article 36 i seguir els criteris assenyalats en l'actual Reglament per a l'apreciació de la suficient integració a Andorra, de 21 de Juliol de 1994.

Disposicions finals

Primera

El títol I s'aplica a les persones encara menors d'edat a la data d'entrada en vigor de la present Llei, sense que la validesa dels actes realitzats anteriorment pugui ser impugnada a causa de la nacionalitat.

Segona

La present Llei qualificada de la nacionalitat entrarà en vigor el dia de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 5 d'octubre de 1995

Josep Dalleres Codina
Sindic General

Nosaltres els Coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra